

A gyermekápolási táppénz (GYÁP)¹

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK.....	2
A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ (GYÁP)	3
I./1. Ki jogosult a GYÁP-ra és mennyi időre.....	3
I./2. Mennyi a GYÁP összege?.....	5
I./3. A GYÁP igénylése.....	6
GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA	7

¹ Utolsó frissítés: 2021.12.31. napján hatályos jogszabályok és 2022.01.21. napján hatályos védelmi intézkedésekről szóló szabályok szerint

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **Magyarország egész területén továbbra is veszélyhelyzet van érvényben. A Parlament módosította a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló törvényt, amelynek hatálya és így a koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet 2022. június elsejéig tart.² Így továbbra is biztosítható a hatékony és gyors döntéshozatal ahhoz, hogy a járvány okozta nehézségekre rugalmasan lehessen válaszokat adni. Amennyiben a járványhelyzet lehetővé teszi, a Kormány kezdeményezni fogja a veszélyhelyzet korábbi megszüntetését.**

2022. június 18-áig³ hosszabbította meg a Kormány a járványügyi készültséget. A rendelet szerint az eddig 2021. december 18-áig tartó időszak határidejét 2022. június 18-ig tolták ki.

A védelmi intézkedések aktuális, részletes szabályairól a <https://www.jogpontok.hu/Tajekoztatok> oldalon található tájékoztató anyagban olvashatóak további fontos információk.

² 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről

³ 705/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet a járványügyi készültség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról

A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ (GYÁP)

A gyermekápolási táppénz a táppénz egy speciális fajtája, amelynél az anya, illetve a szülő nem azért munkaképtelen, mert saját maga beteg, hanem a gyermeke betegsége miatt nem tud munkát végezni. A GYÁP nem egy önálló ellátási forma, hanem a táppénz esetei közül három eset gyűjtőfogalma.

I./1. Ki jogosult a GYÁP-ra és mennyi időre

A GYÁP-ra való jogosultság feltételei megegyeznek a táppénz általános jogosultsági feltételeivel, tehát a GYÁP-ra ugyanazok a biztosítottak jogosultak, akik saját keresőképtelenségük esetén táppénzt kaphatnának, csak itt a gyermekükre tekintettel kapják a táppénzt. A táppénz szempontjából – gyermeke okán – keresőképtelennek minősül:

- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja (ebben az esetben tehát maga az anya nem beteg, de az egyévesnél fiatalabb gyermeket a kórházban ápolják, az anyja pedig rendszeresen szoptatja, ezért maga is a kórházban tartózkodik, nem pedig a munkahelyén), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 1.) első esete;
- a szülő a 12 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben (a beteg gyermeket a kórházban ápolják, a szülő pedig gyermekkel együtt a kórházban tartózkodik), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 2.) második esete;

- a szülő, aki 12 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli (a szülő otthon marad a beteg gyermekével és nem megy dolgozni), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 3.) harmadik esete.

A GYÁP folyósításának időtartama alapvetően két körülménytől függ, a beteg gyermek életkorától és attól, hogy a táppénzt igénylő szülő a gyermeket egyedül neveli-e vagy sem.

E két feltétel függvényében a GYÁP-ot folyósítják általában otthoni ápolásra és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás esetén (együtt: ápolás címén).

Gyermek életkora	Jogosultság címe	Időtartam	Időtartam egyedülálló esetében
1 éves kor alatt	szoptatás, otthoni ápolás	1 éves korig korlátlanul	1 éves korig korlátlanul
1-3 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;
3-6 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 42 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;
6-12 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 14 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 28 naptári napon át;

A GYÁP esetében is létezik a táppénzelőzmény, itt azonban a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni. Amennyiben 1 évesnél idősebb gyermeke után – a gyermek legutóbbi születésnapját követően – már részesült a jogosult gyermekápolási táppénzben, úgy ezt az időtartamot az igénybe vehető napokból le kell vonni.

A gyermekápolási táppénz az anyának és az apának is külön-külön jár.

Ha több gyermek egyidejűleg beteg, akkor a szülő választása szerint bármelyik gyermeke után igényelheti a GYÁP-ot, de az ellátás egy meghatározott időtartamra csak egy bizonyos gyermek után folyósítható.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, a 12 éves vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése idejére, ha a szülő mellette tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

I./2. Mennyi a GYÁP összege?

A GYÁP összegét ugyanúgy kell meghatározni, mint a rendes táppénz összegét:

- a táppénz alapjának **60%-a**, ha a biztosított folyamatos biztosítási időszak alatt rendelkezik legalább 730 biztosításban töltött nappal,
- a táppénz alapjának **50%-a**, ha a biztosított 730 napnál kevesebb biztosításban töltött nappal rendelkezik,
- a táppénz alapjának **50%-a** a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, illetve ha a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése

időtartama alatt a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben, azzal, hogy táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér⁴ kétszeresének 30-ad részét, azaz 2022-ben 13.333 Ft-ot. A táppénz alapját főszabályként a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

I./3. A GYÁP igénylése

A GYÁP igényléséhez szükséges az orvos által kitöltött keresőképtelenségről szóló igazolás, továbbá a megfelelő formanyomtatvány⁵ kitöltése. A kérelmet a biztosítottnak a foglalkoztatójához kell benyújtania a „Nyilatkozat gyermek ápolása címén igényelt táppénz megállapításához” elnevezésű nyomtatványon (kézi kitöltés: <https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/images/epel/nyomtatvanyok/Nyilatkozat-gyap.pdf> , gépi kitöltése:

⁴ 2022-ben a minimálbér 200.000 Ft, a garantált bérminimum pedig 260.000 Ft.

⁵ A „Nyilatkozat gyermek ápolása címén igényelt táppénz megállapításához” című formanyomtatvány letölthető a Magyar Államkincstár honlapján, a Nyomtatványok menüpont alatt.

<https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/images/ep/el/nyomatvanyok/Nyilatkozat-gyap.docx>).

Ha az igénylő önfoglalkoztató, mondjuk egyéni vállalkozó, az ellátás iránti kérelmet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be az egészségbiztosítóhoz az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű elektronikus nyomtatványon.

Nyomatványok a <https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/nyomatv%C3%A1nyok.html> oldalon, valamint a www.jogpontok.hu oldalon, az Iratmintatár fül alatt találhatóak.

GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA

Az a szülő jogosult a gyermekek otthongondozási díjára a gyermek életkorától függetlenül, aki a súlyos fogyatékoságából vagy tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik. Azt, hogy ki az önellátásra képtelen, a 6 éven aluli gyermekek esetében szakorvos, egyéb esetekben szakértő állapítja meg. A vizsgálat arra terjed ki, hogy az ápolt gyermek bizonyos tevékenységek elvégzésében – étkezés, öltözködés, tisztálkodás, illemhelyhasználat, kontinencia, lakáson belüli közlekedés, köznevelési intézmény látogatása során – mennyiben szorul segítségre.

Összege:

A támogatás 2022. január 1-től az akkor érvényes minimálbér⁶ összegére emelkedik, ez 2022-ben 200.000 Ft.

⁶ 2022-ben a minimálbér 200.000 Ft, a garantált bérminimum pedig 260.000 Ft.

Az, aki két önellátásra képtelen gyermeket nevel, másfélszeres támogatást kap.

Munkavégzés GYOD mellett:

A szülő a GYOD mellett legfeljebb napi 4 órában folytathat keresőtevékenységet, kivéve az otthoni munkavégzést.

Igénylés:

A GYOD iránti kérelmet

- a lakóhely szerint illetékes járási hivatalnál,
- a települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál, valamint
- a kormányablaknál lehet benyújtani.

A GYOD-ban részesülő szülő a többi gyermeke után jogosult lehet csecsemőgondozási díjra (CSED-re), gyermekgondozási díjra (GYED-re) és gyermekgondozást segítő ellátásra (GYES-re) is.

A GYOD a gyermeknevelési támogatással (GYET-tel) korlátozás nélkül együtt folyósítható.